

CURS PRIM AJUTOR DE BAZA

LEZIUNI ALE OASELOR ARTICULATIILOR SI MUSCHILOR

INSTRUCTOR-FORMATOR
DR.ADRIAN COLIBABA

Leziuni ale oaselor,articulatiilor si muschilor

- Scheletul este structura de sprijin in jurul caruia este construit corpul uman
- Este dificil pentru un salvator sa faca deosebirea intre diferitele leziuni la nivelul oaselor , articulatiilor si muschilor din cauza manifestarilor uneor comune

Leziuni ale oaselor,articulatiilor si muschilor

Scopuri si obiective

- Sa evaluati starea victimei cu calm
- Sa mentineri stabila si sa sprijiniti partea ranita a corpului
- Sa minimaziti sansele de aparitie a socului
- Sa apelati Serviciile de Urgenta (112) daca suspectati o leziune grava
- Sa calmati victimă
- Sa fiti constienti de propriile nevoi

Fracturi

- Ruperea sau fisurarea unui os este numita fractura
- Este necesara o forta destul de mare pentru a rupe sau fisura un os sanatos
- Persoanele varstnice sau cu anumite afectiuni pot suferi fracturi mai frecvent sau in urma unor traumatisme minore comparativ cu persoanele tinere si sanatoase

Fracturi

Cum recunoastem o fractura

- Deformarea zonei fracturate , umflare si invinetire
- Durere si/sau dificultati in a misca zona afectata
- Scurtarea extremitatii fracturate (mai ales a membrelor inferioare)
- Trosnente(crepitatii) la incercarea de a mobiliza zona fracturata insotite de durere violenta
- Miscari anormale la nivelul zonei fracturate
- O plaga la nivelul careia se pot vedea capetele osoase rupte
- Semne de soc (mai ales in cazul fracturii oaselor mari : femur , bazin)

Fracturi

Fractura deschisa

Osuliese la suprafata si strapunge pielea. Se poate instala socul in urma hemoragiei masive

Fractura inchisa

Suprafata pileii este intacta desi vasele de sange si nervii de langa osul fracturat pot fi lezate. Poate exista riscul de hemoragie interna

Fracturi inchise

- Sfatuiti victimă sa ramane nemiscată
- Sprijiniti cu ambele maini articulatiile aflate deasupra si dedesubtul zonei fracturate pana cand zona va fi imobilizata
- Daca este posibil imobilizati zona fracturata de o zona santoasa a corpului din apropiere –
Imobilizarea Fiziologica - (membrul inferior fracturat de cel sanatos , membrul superior de torace

Fracturi inchise

- Imobilizati zona fracturata in pozitia in care ati gasit-o
- NU incercati sa realiniati zona fracturata deformata (reducerea fracturii) deoarece se pot produce lezuni grave ale nervilor si hemoragii incontrolabile
- Daca folositi atelete (chiar improvizate) imobilizati INTOTDEAUNA o articulatia aflată atat deasupra cat si dedesubtul zonei fracturate
- Nu lasati victima sa manace si sa bea apa
- Apeleaza Serviciile de Urgenta (112) daca victimă nu se poate deplasa sau suspectezi sarea de soc

Fracturi deschise

- În cazul unei fracturi deschise , cel putin unul din capetele osoase rupte va străpunge piele si tesuturile din jur producand o plaga ce poate sangera incontrolabil
- Pentru a controla hemoragia acoperiti palga cu comprese sterile (curate) si aplicati presiune manuala in zona din jurul plagi (NICIODATA pe plaga si capetele osoase vizibile)
- Tratati plaga din fractura deschisa ca pe o plaga in care se gaseste un corp strain de mari dimensiuni

Fracturi deschise

- Folositi bandajul de sustinere in cazul in care diferența de înălțime a capetelor osoase vizibile este mare comparativ cu suprafața pielii
- Imobilizati zona fracturata ca în cazul fracturii inchise vănd grija ca materialele folosite pentru imobilizare să nu acopere sau să comprime plaga
- Evaluati victimă periodic și fiți atenți la semnele apariției socului
- Nu lasați victimă să manace sau să bea apa
- Apeleaza Serviciile de Urgenta (112) dacă nu ai facut-o deja

Entorse si Luxatii

- Structurile moi din jurul articulatiilor (muschi , tendoane , ligamente) pot fi ranite in situatiile in care forta aplicata nu este suficient de mare pentru a produce fracturi. Totusi pot exista fracturi insotite de entorse/luxatii
- **Entorsa** reprezinta modificarea pozitiei normale a capetelor osoase intr-o articulatie , revenirea la pozitia normala facandu-se spontan
- In cazul entorselor pot exista leziuni ale ligamentelor sau tendoanelor din jurul articulatiei functie de forta care a produs leziunea

Entorse si Luxatii

In cazul entorselor puteti constata

- Durere si sensibilitate exagerata la nivelul zonei lezate
- Dificultati in mobilizarea zonei lezate
- Umflarea , tumefierea si invinetirea zonei lezate

Entorse si Luxatii

Procedura pentru ameliorarea simptomelor

- **S (sprijin)** – sprijiniti zona lezata
- **G (gheata)** - puneti gheata sau o compresa rece pe zona ranita
- **C (confort)** – sprijiniti confortabil zona ranita
- **R (ridicare)** - ridicati zona ranita

Entorse si Luxatii

Entorse si Luxatii

- **Luxatia** reprezinta modificarea pozitiei normale a capetelor osoase intr-o articulatie , revenirea la pozitia normala facandu-se facandu-se doar in urma unor manevre efectuate de personal medical specializat
- Leziunile partilor moi din jurul articulatiei afectate sunt de o gravitate mai mare decat in cazul entorselor
- Capetele osoase dislocate pot strapunge pielea si provoca o plaga asmenatoare cu cea din fractura deschisa – **Luxatie deschisa**

Entorse si Luxatii

In cazul unei luxatii puteti constata:

- Semnele unei entorse
 - Durere si sensibilitate exagerata la nivelul zonei lezate
 - Dificultati in mobilizarea zonei lezate
 - Umflarea , tumefierea si invinetirea zonei lezate

La care se adauga

- Pozitia anormala a zonei luxate
- Miscari nefiresti la nivelul articulatiei luxate
- Plaga la nivelul articulatiei luxate in care se pot vedea capete osoase

Entorse si Luxatii

In cazul unei luxatii :

- Folositi protocolul de interventie in cazul entorselor : **SGCR**
- Imobilizati articulatia luxata la fel ca in cazul fracturilor
- Apelati Serviciile de Urgenta (112) sau transportati victima la spital cat mai repede
- Luxatia deschisa o veti trata identic ca si o fractura deschisa
- Nu incercati sa repositionati capetele osoase
- Nu permiteti victimei sa manance sau sa bea apa
- Monitorizati victima pentru a depista precoce semnele de soc

Imobilizarea fiziologica

Bibliografie

- Primul Ajutor , Bucuresti , ed. Litera , 2013
- Manual European de Prim Ajutor , Crucea Rosie , Bucuresti , 2012